

Uchwała nr 32/2022
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 21 grudnia 2022 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały nr LI/527/2022 Rady Gminy Masłów z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie wynagrodzenia inkasentów z tytułu poboru podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes,
Członkowie: Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła,
Ewa Midura, Ireneusz Piasecki, Zbigniew Rękas,
Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.) uchwała, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały nr LI/527/2022 Rady Gminy Masłów z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie wynagrodzenia inkasentów z tytułu poboru podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości w części dotyczącej § 1 ust. 4 i 5 z powodu naruszenia art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1452 z późn. zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), art. 6 ust.8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała nr LI/527/2022 Rady Gminy Masłów z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie wynagrodzenia inkasentów z tytułu poboru podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości przesłana została do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 5 grudnia 2022 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych uchwała została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach badając uchwałę ww. uchwałę stwierdziło, że jest ona obarczona wadami o charakterze istotnego naruszenia prawa.

Rada Gminy Masłów w § 1 ust. 4 i 5 wprowadziła zapisy:

„2. Wynagrodzenie za inkaso od sum zainkasowanych podatków będzie realizowane do końca miesiąca w którym nastąpiło rozliczenie.

3. Odpowiedzialność inkasentów określają przepisy ustawy Ordynacja Podatkowa.”

Zgodnie z art. 6 ust.12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, art. 6 ust.8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym rada gminy w drodze uchwały może zarządzić pobór ww. podatków w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso. Ww. przepisy upoważniły radę gminy wyłącznie do zarządzenia poboru podatków w drodze inkasa oraz do określenia inkasentów i wysokości ich wynagrodzenia.

Przepisy prawa nie uprawniają natomiast rady gminy do określenia szczegółowych zasad dokonywania wypłaty wynagrodzenia za inkaso, czy też odpowiedzialności materialnej inkasentów.

Zakładając racjonalność ustawodawcy oraz pamiętając o zasadzie ścisłego wykładania przepisów delegacyjnych (por. wyrok NSA z 8 listopada 2012 r., II OSK 2012/12, CBOSA), nie można w tej sytuacji dokonywać rozszerzającej wykładni przepisu art. 61 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach twierdząc, że upoważnia on radę gminy do określenia również terminów wypłaty wynagrodzenia dla inkasentów z tytułu poboru opłat za gospodarowanie odpadami i innych warunków wypłaty tego wynagrodzenia. Powodem takiej zawężającej regulacji może być to, że określenie terminu wypłaty wynagrodzenia należnego inkasentom stanowi czynność materialno-techniczną, która nie podlega regulacji w aktach prawa miejscowego. Wypłata w stosownych terminach wynagrodzenia za inkaso, którego przysługiwanie i wysokość wynika z uchwał rady gminy należy z mocy prawa do kompetencji wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, jako organu podatkowego – por. wyrok WSA w Kielcach z dnia 6 listopada 2019 r., sygn. akt II SA/Ke 632/19, wyrok WSA w Kielcach z 25 listopada 2021 r., sygn. akt I SA/Ke 391/21 (CBOSA).

Stwierdzić zatem należy, że w omawianym zakresie doszło do przekroczenia delegacji ustawowej określonej w art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust.8 ustawy o podatku leśnym.

Kolegium Izby wskazuje, że badana uchwała, stosownie do art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, jest aktem prawa miejscowego, podejmowanym na podstawie upoważnienia ustawowego i wprowadzającym regulacje powszechnie obowiązujące na terenie gminy. W odniesieniu do aktów prawa miejscowego znajduje zastosowanie § 135 oraz § 137 Załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" w związku z § 143 cytowanego Załącznika do rozporządzenia. W myśl § 135 w uchwale zamieszcza się przepisy prawne regulujące wyłącznie sprawy z zakresu przekazanego w przepisie, o którym mowa w § 134 pkt 1, tj. "podstawą wydania uchwały i zarządzenia jest przepis prawny, który upoważnia dany organ do uregulowania określonego zakresu spraw".

Należy mieć na uwadze, że istotna wadliwość aktu prawnego nie przesądza każdorazowo o konieczności stwierdzenia jego nieważności w całości. Stąd wystarczającym dla doprowadzenia do stanu zgodności z prawem jest stwierdzenie nieważności wyłącznie części ww. uchwały. Mając na względzie powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach podjęło uchwałę jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Damian Grzelka
Prezes